

Minister Klimatu i Środowiska

BM-WP.050.2.2025.MK
3573384.14285196.11531762
Warszawa, 03-02-2025

BM-WP.050.2.2025.DI
\$Id_pisma
Warszawa, \$Data

Dotyczy: interpelacji Posła Filipa Kaczyńskiego w sprawie polityki energetycznej rządu
(znak: K10INT7150)

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

proszę o przyjęcie poniższych informacji, zawartych w odpowiedzi na pytania interpelacji, przygotowane we współpracy z Ministrem Przemysłu (odp. na pytanie 1 i 6) oraz Ministrem Aktywów Państwowych (częściowa odp. na pyt nr 5).

1. Jakie są prognozy zmiany cen gazu w latach 2025-2028?

Średnia ważona wolumenem cena gazu ziemnego dla instrumentów terminowych z dostawą w 2025 r. zawartych do dnia 9 stycznia 2025 r. na Towarowej Giełdzie Energii wynosi 200,23zł/MWh. Należy przy tym zaznaczyć, że w 2025 r. prowadzone będą notowania instrumentów z dostawą w 2025 r. – instrumentów sezonowych, kwartalnych, miesięcznych oraz tygodniowych. Ponadto, na Towarowej Giełdzie Energii odbywa się handel na rynku dnia bieżącego gazu oraz rynku dnia następnego gazu. W wyniku przytoczonych powyżej transakcji średnia cena gazu ziemnego w transakcjach dotyczących 2025 r. zawartych na Towarowej Giełdzie Energii może ulec zmianie. W dniu 3 stycznia 2025 r. średnia ważona wolumenem cena gazu ziemnego dla instrumentów terminowych z dostawą na 2026 rok (GAS_BASE_Y-26) oraz na 2027 rok (GAS_BASE_Y-27) wyniosła odpowiednio 188,38 zł i 162,10 zł. Należy przy tym zaznaczyć, że cena wskazanych instrumentów ulegać będzie zmianie, zgodnie z popytem i podażą wskazanych instrumentów na giełdzie. Na Towarowej Giełdzie Energii nie są obecnie notowane instrumenty z dostawą gazu ziemnego w 2028 r.

2. Czy rząd przewiduje natychmiastowe odmrożenie programu "Czyste Powietrze"?

Wszystkie złożone dotychczas wnioski w Programie „Czyste Powietrze” są nadal rozpatrywane. Mieszkańcy, którzy nie zdążyli złożyć wniosku przed czasowym wstrzymaniem naboru a są w trakcie inwestycji lub ją zakończyli będą mieli możliwość skorzystania z dofinansowania w ramach nowej odsłony Programu. NFOŚiGW przygotowuje specjalne rozwiązanie, które uwzględni dłuższy okres kwalifikowalności kosztów (od 28 maja 2024 r.).

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej intensywnie pracuje nad tym, żeby nowe „Czyste Powietrze” zadebiutowało 31 marca 2025 r.

3. Czy w nowej odsłonie programu "Czyste Powietrze", pod presją kolejnych dyrektyw UE, gospodarstwa domowe, które otrzymały dofinansowanie będą mogły ponownie ubiegać się o dotacje na pompy ciepła, grzejniki elektryczne czy kotły na biomasę?

Priorytetem Programu „Czyste Powietrze” jest wymiana pozaklasowych i nieefektywnych źródeł ogrzewania w celu poprawy jakości powietrza. Jest to również warunek pozyskania dofinansowania na nowe źródło ogrzewania.

Zgodnie z danymi zawartymi w Centralnej Bazie Emisyjności Budynków na koniec 2024 r. udział budynków wyłącznie ze źródłami centralnego ogrzewania na paliwa stałe poniżej kl. 5 wynosi około 2,25 mln budynków, co stanowi około 37 % wszystkich budynków jednorodzinnych w Polsce. Priorytetem jest więc wymiana ogrzewania w tych budynkach.

Niezależnie od powyższego, dla budynków jednorodzinnych, w których źródło ciepła spełnia wymagania w zakresie efektywności energetycznej i emisji zanieczyszczeń, możliwe jest uzyskanie dofinansowania z programu „Czyste Powietrze” na przeprowadzenie termomodernizacji budynku.

4. Kto będzie ponosił koszty związane z wymianą całych paneli słonecznych lub samych ogniw, które po paru latach użytkowania tracą na wydajności? W jaki sposób i gdzie będzie odbywać się ich utylizacja?

Zgodnie z art. 18 i 19 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. z 2024 r. poz. 573) wprowadzający sprzęt jest obowiązany do zorganizowania i sfinansowania zagospodarowania zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu wprowadzonego przez niego do obrotu, przy czym wymagania te są zróżnicowane w zależności od tego, czy sprzęt wprowadzany jest przeznaczony dla gospodarstw domowych, czy użytkowników innych niż gospodarstwa domowe.

W ramach realizacji ww. obowiązku wprowadzający sprzęt elektryczny i elektroniczny są obowiązani do osiągania poziomów zbierania, odzysku oraz przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, zgodnie z art. 20 oraz 21 ww. ustawy. Dodatkowo, w celu zagwarantowania wykonania powyższego obowiązku wprowadzający sprzęt jest obowiązany do zawarcia umowy z zakładem przetwarzania. Przepisy te stanowią podstawę systemu zagospodarowania zużytego sprzętu.

Wprowadzający sprzęt, który nie wykonał obowiązku osiągnięcia minimalnego rocznego poziomu zbierania zużytego sprzętu, poziomu odzysku lub poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu zużytego sprzętu, jest obowiązany do wniesienia opłaty produktowej, obliczanej oddzielnie dla każdej grupy sprzętu.

Zgodnie z art. 46 ww. ustawy demontaż zużytego sprzętu oraz przygotowanie do ponownego użycia zużytego sprzętu oraz odpadów powstałych po demontażu zużytego sprzętu prowadzi się wyłącznie w zakładzie przetwarzania. Dodatkowo, zakazuje się unieszkodliwiania zużytego sprzętu przed poddaniem go przetworzeniu.

Warto również podkreślić, że branża fotowoltaiczna dostrzega zagadnienie przyszłego zagospodarowania zużytych paneli fotowoltaicznych. W grudniu 2021 r. podpisane zostało *Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju sektora fotowoltaiki*, którego sygnatariuszami są przedstawiciele administracji rządowej, inwestorów, podmiotów

uczestniczących w łańcuchu dostaw dla sektora fotowoltaiki, organizacji otoczenia biznesu, instytucji finansowych i ubezpieczeniowych oraz przedstawiciele świata nauki. W ramach ww. porozumienia przewiduje się również podejmowanie działań na rzecz realizacji planu przetwarzania zużytych modułów fotowoltaicznych po okresie ich eksploatacji oraz opracowanie metod oceny zużycia materiałów i wytworzonej energii w pełnym cyklu życia urządzeń związanych z fotowoltaiką (od wytworzenia po recykling). Warto wskazać, że zużyte panele fotowoltaiczne stanowią odpady wartościowe pod względem odzysku materiałowego.

Badania udowadniają, że wysokiej jakości ogniwa słoneczne mogą być użytkowane nawet przez 40 lat. Głównym czynnikiem decydującym o efektywności paneli fotowoltaicznych są ogniwa, z których moduł został wykonany.

Należy wspomnieć o roli polskich specjalistów i naukowców pracujących nad zautomatyzowaniem procesu recyklingu paneli przy wykorzystaniu sztucznej inteligencji. Polskie rozwiązanie w ramach współpracy uczelni i biznesu zakłada powstanie pierwszej w Polsce instalacji do recyklingu paneli fotowoltaicznych wykorzystujących sztuczną inteligencję (AloT – ang. Artificial Intelligence of Things). AloT ma zapewniać możliwość komunikacji między maszynami. Dzięki temu odpowiednio przygotowany sprzęt będzie w stanie samodzielnie określić rodzaj panelu, który ma być poddany recyklingowi i wybrać odpowiednio dobraną sekwencję odzyskiwania różnych elementów. Rozwiązanie ma pozwolić na oddzielenie i ponowne wykorzystanie większości materiałów, z których zbudowany jest panel, ale przede wszystkim cennych pierwiastków – krzemu, miedzi i srebra. Wykorzystanie takiej technologii pozwala na zoptymalizowanie czasu i kosztów procesu. Obecnie spółka realizująca projekt ma pozwolenie na przetwarzanie w ten sposób maksymalnie 2 tysięcy ton paneli rocznie, ale po pierwszym roku działania instalacji planuje zwiększyć tę ilość czterokrotnie – do 8 tysięcy ton.

5. Dlaczego rząd zdecydował, iż kosztem wydatków inwestycyjnych, spółka Orlen S.A. musiała sfinansować zamrożenie cen energii, gazu i ciepła w 2024 roku?

Odnosząc się do obowiązujących przepisów, należy podkreślić, że w 2024 r. zasady i tryb odprowadzania gazowych odpisów lub składek na Fundusz Wyплаты Różnicy Ceny (FWRC) regulowała ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. oraz w 2024 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Pierwotnie ustawa odnosiła się jedynie do roku 2023, a jej wnioskodawcą był Minister Klimatu i Środowiska. Ustawa z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła, zgodnie z którą funkcjonowanie szczególnych rozwiązań w zakresie cen gazu przedłużono na rok 2024, była projektem poselskim.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę, że przepisy przedmiotowej ustawy nie odnoszą się bezpośrednio do ORLEN, ale określają, że do przekazywania gazowych odpisów lub składek na FWRC zobligowane jest przedsiębiorstwo wydobywające gaz ziemny. Żaden przepis przedmiotowej ustawy nie wskazuje bezpośrednio spółki ORLEN, jako podmiotu finansującego mrożenie cen energii, gazu i ciepła w 2024 roku.

Należy również domniemywać, że źródłem rozwiązania obejmującego finansowanie wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych oraz ciepła ze środków zgromadzonych ze składki gazowej jest rozporządzenie (UE) 2022/1854 z dnia 6 października 2022 r. w sprawie interwencji w sytuacji nadzwyczajnej w celu rozwiązania

problemu wysokich cen energii. Celem tego rozporządzenia było ustalenie ram prawnych dla interwencji państw członkowskich w zwykłe mechanizmy rynkowe wpływające na kształtowanie się cen energii elektrycznej. Co więcej rozporządzenie ustalało również ramy prawne dla ograniczania nadzwyczajnych przychodów, które przedsiębiorstwa energetyczne odnotowywały w związku z kryzysem energetycznym zapoczątkowanym we wrześniu 2021 r. Rozporządzenie to wprost wskazuje, że działalność w obszarze gazu ziemnego podlegała obowiązkowej składce solidarnościowej bądź równoważnemu środkowi. Jednocześnie rozporządzenie jednoznacznie wskazuje, że środki uzyskane z tytułu składki powinny zostać przeznaczone m.in. na wsparcie finansowe dla końcowych odbiorców energii, a w szczególności dla gospodarstw domowych.

6. Na jakim etapie jest powstanie małego reaktora modułowego w podoświęcimskich Stawach Monowskich?

Według posiadanych przez Ministerstwo Przemysłu informacji OSGE (ORLEN Synthos Green Energy) prowadzi stopniowo działania w celu budowy SMR-ów (Small Modular Reactors) w Polsce w oparciu o technologię reaktora GE Hitachi Nuclear Energy BWRX-300. Inwestycje w budowę reaktorów SMR znalazły się wśród głównych kierunków Strategii Orlen 2035 zaprezentowanej w styczniu br.

Obecnie OSGE prowadzi działania zarówno w Polsce jak i na arenie międzynarodowej związane z przygotowaniem projektów do realizacji, w tym związane z procedurami środowiskowymi. W szczególności w odniesieniu do projektu budowy elektrowni jądrowej w lokalizacji Stawy Monowskie należy zauważyć, że Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (GDOŚ) wydał postanowienie określające wymagania dotyczące zakresu raportu środowiskowego dla budowy małej modułowej elektrowni jądrowej (SMR) w Stawach Monowskich w Małopolsce.

Wydanie postanowienia przez GDOŚ umożliwi BWRX-300 Stawy Monowskie – spółce celowej OSGE - rozpoczęcie w tej lokalizacji badań środowiskowych i lokalizacyjnych, niezbędnych do opracowania Raportu Oceny Oddziaływania na Środowisko.

Szczegółowe informacje na temat stopnia zaawansowania realizacji inwestycji w Stawach Monowskich można uzyskać bezpośrednio od inwestora – Spółki BWRX-300 Stawy Monowskie.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Miłosz Motyka
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM
Pani Marzena Czarnecka, Minister Przemysłu
Pan Jakub Jaworowski, Minister Aktywów Państwowych